

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.minbuza.nl

Contactpersoon
Marjan Wind
T 070- 3485569

Datum 19 januari 2011
Betreft Beantwoording vragen van de leden Timmermans, Albayrak en Ten
Broeke over de nieuwe Hongaarse Mediawet

Onze Referentie
DWM/04-2011
Uw Referentie
2010Z20123 en 2010Z20124

Geachte Voorzitter,

Graag bieden wij u hierbij de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door de leden Timmermans, Albayrak en Ten Broeke over de nieuwe Hongaarse mediawet. Deze vragen werden ingezonden 23 december 2010 met kenmerk 2010Z20123 en 2010Z20124.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Dr. U. Rosenthal

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,

Dr. B. Knapen

Vragen van de leden Timmermans en Albayrak (beiden PvdA) aan de minister van Buitenlandse Zaken over de nieuwe Hongaarse mediawet (ingezonden 23 december 2010)

Onze Referentie
DWM/04-211

Vraag 1

Kent u de Mediawet die op 20 december 2010 door het Hongaarse parlement is aangenomen?

Antwoord

Ja, daar heb ik op hoofdlijnen kennis van kunnen nemen.

Vraag 2

Roept deze wet een nieuw mediaorgaan in het leven (NMTA) dat tot doel heeft na te gaan of media wel objectief genoeg zijn? Moeten alle in Hongarije actieve media zich verplicht bij dit orgaan registreren? Deelt u de mening dat dit op zijn minst op gespannen voet staat met de persvrijheid, zeker gelet op het feit dat NMTA gehele gecontroleerd wordt door de politieke meerderheid in het Hongaarse parlement?

Antwoord

De wet roept een nieuw mediaorgaan in het leven dat een toezichhoudende rol heeft. De wet bepaalt onder meer dat uitgevers van gedrukte media, internet providers en alle TV zenders (kanalen) zich officieel dienen te registreren.

De nieuwe Hongaarse Mediawet kan inderdaad strijdig zijn met de persvrijheid. Het is daarom goed dat de Europese Commissie (EC) deze wet analyseert.

Vraag 3

Staan in deze wet bepalingen die journalisten en media verplichten 'objectief verslag te doen', waarbij hoge boetes kunnen worden uitgedeeld indien NMTA tot de conclusie komt dat de berichtgeving 'niet objectief genoeg' was? Hoe verhoudt deze bepaling zich met de redactionele vrijheid, die als hoeksteen van de persvrijheid kan worden beschouwd?

Antwoord

Het klopt dat de wet journalisten en media verplicht objectief verslag te doen. De nieuwe Hongaarse Mediawet geeft niet het juiste signaal af over het belang van de vrijheid van meningsuiting en persvrijheid.

Persvrijheid en onafhankelijke media zijn belangrijke verworvenheden en fundamentele mensenrechten in de EU. Ze bevorderen vrijheid van meningsuiting, dragen bij aan het aan de kaak stellen van mensenrechtenschendingen en geven mensen een vrije stem in het democratisch proces.

In een eerste officiële reactie op internationale kritiek op de Mediawet heeft de Hongaarse regering gezegd dat deze beperkingen juridisch gezien in lijn zijn met Europese juridische kaders.

Vraag 4

Deelt u de kritiek van de Europese en de Wereldassociatie van krantenuitgevers (ENPA en WAN-IFRA) die van oordeel zijn dat de nieuwe wet een ernstige inbreuk vormt op de persvrijheid in Hongarije? Zo ja, bent u dan bereid steun uit te spreken voor de positie van ENPA en WAN-IFRA? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De nieuwe Hongaarse mediawet geeft niet de juiste signalen af. Als blijkt dat de wet inderdaad strijdig is met de Europese regelgeving, normen en waarden (het EU-aquis) en het EVRM, dan hebben naast de Commissie ook de EU-lidstaten een verantwoordelijkheid landen aan te spreken. Nederland zal dat ook doen.

Onze Referentie
DWM/04-211

Vraag 5

Deelt u de mening dat de nieuwe Mediawet een inbreuk is op de persvrijheid en daarmee een inbreuk op Europese verplichtingen die Hongarije bij toetreding tot de Europese Unie (EU) is aangegaan? Zo ja, welke actie gaat u in de EU, Raad van Europa en/of OVSE ondernemen om de kwestie van de persvrijheid in Hongarije aan de orde te stellen? Zo nee, kunt u dan uitleggen in hoeverre de nieuwe mediawet in lijn is met Europese verplichtingen die Hongarije is aangegaan?

Zoals onder 4.

- 1) NRC, Hongarije neemt strenge mediawet aan, 20 december 2010
- 2) Wan-press.org, 'Hungarian Media Law Fuels International Concern', 13 december 2010

Vragen van het lid Ten Broeke (VVD) aan de minister van Buitenlandse Zaken over de Mediawet in Hongarije (ingezonden 23 december 2010)

Onze Referentie
DWM/04-211

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het aannemen van een omstreden "Mediawet" door het Hongaarse parlement, waardoor onder andere een Media-Autoriteit in het leven wordt geroepen die in staat wordt gesteld boetes op te leggen aan journalisten en media die niet "moreel" of "objectief" berichten 1), waardoor volgens de OVSE op ernstige wijze Hongaarse media in hun vrijheid beperkt worden 2) en waar leden van de regeringspartij alle zetels van de bestuursraad innemen?

Antwoord

Ja, ik ben hiervan op de hoogte.

Vraag 2

Bent u tevens op de hoogte van de drastische hervormingen door de Hongaarse regering in de financiële sector, waaronder belastingen op banken, energie- en telecombedrijven en detailhandel, die met name buitenlandse investeerders en bedrijven, ook afkomstig uit EU-landen, treffen?

Antwoord

Ja, ook hiervan ben ik op de hoogte.

Vraag 3

Bent u van mening dat de nieuwe mediawet in Hongarije strijdig is met Artikel 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), erkenning waarvan een voorwaarde is voor toetreding tot de Europese Unie, of dat deze strijdig is met andere aspecten van Europese regelgeving?

Antwoord

Persvrijheid en onafhankelijke media zijn belangrijke verworvenheden en fundamentele mensenrechten in de EU. Ze bevorderen vrijheid van meningsuiting, dragen bij aan het aan de kaak stellen van mensenrechtenschendingen en geven mensen een vrije stem in het democratisch proces.

Als de nieuwe Mediawet in Hongarije inderdaad strijdig is met de Europese regelgeving of het EVRM dan zal Hongarije hierop aangesproken worden.

Vraag 4

Deelt u de mening dat de vrijheid van meningsuiting op deze manier een makkelijke speelbal van politici en opiniemakers kan worden die de nieuwe mediawet vooral aangrijpen om hun eigen mening te promoten en anderen het zwijgen op te leggen?

Antwoord

Zie onder 3.

Vraag 5

Bent u bezorgd over dergelijke ontwikkelingen die plaatsvinden in een EU-lidstaat?

Antwoord

Nederland is inderdaad bezorgd over dergelijke ontwikkelingen binnen een EU-lidstaat. De nieuwe Hongaarse media geeft niet de juiste signalen af.

Vraag 6

Hoe ziet u deze ontwikkelingen in het licht van het aanstaande EG-voorzitterschap van Hongarije?

Onze Referentie
DWM/04-211

Antwoord

Zoals gesteld geven deze ontwikkelingen niet de juiste signalen af over de Europese waarden en normen.

De Hongaarse Minister President Orban heeft toegezegd dat als de nieuwe Mediawet strijdig blijkt te zijn met het EU-acquis en/of het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, de wet aangepast zal worden. Ik wacht de uitwerking van deze toezegging met belangstelling af.

Of de nieuwe wet inderdaad strijdig is met het EU-acquis, zal worden bezien door de Commissie. Zoals bekend, kan de Commissie wanneer er sprake is van een schending door een lidstaat van het EU-acquis, een inbreukprocedure starten.

Vraag 7

Zult u samen met uw EU-collega's de Hongaarse regering scherp wijzen op de verplichting EU-regelgeving in acht te nemen?

Antwoord

De Commissie en de individuele EU-lidstaten hebben een verantwoordelijkheid Hongarije aan te spreken wanneer aangegane verplichtingen niet worden nagekomen.

- 1) NRC, 'Hongarije neemt strenge mediawet aan', 20 december 2010
- 2) Reuters.com, 'Hungary passes law boosting government control of media', 21 december 2010
- 3) Economist.com, 'Hungry for power', 16 december 2010

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van het lid Timmermans (PvdA), ingezonden 23 december 2010 (vraagnummer 2010Z20123)